

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/νση: Πλαστήρα 100
Ταχ. Κωδ.: 71201
Πληροφ.: Μ. Φιλίππου, Θ. Κεφαλογιάννη
Τηλεφ. 2810 309337, -338
FAX : 2810 287423
Email: u15121@minagric.gr

Ηράκλειο 8-2-2017
Αρ. Πρωτ.: 2990

- (Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)
- ΠΡΟΣ :**
1. Το Γραφείο Τύπου Περιφέρειας Κρήτης (για διανομή στα ΜΜΕ)
  2. Τα καταστήματα γεωργικών φαρμάκων ΠΕ Ηρακλείου (ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ)
  3. Τους Δήμους της ΠΕ Ηρακλείου
  4. ΚΑΑ της ΔΑΟΚ ΠΕ Ηρακλείου
  5. ΟΑΣΗ
- ΚΟΙΝ :**
- Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ηρακλείου κ. Κουκιαδάκη Ευριπίδη
  - Αντιπεριφερειάρχη Περιφέρειας Κρήτης κα. Βρέντζου Θεανώ
  - ΥΠΑΑΤ Δ/νση Προστασίας Φυτ. Παραγωγής
  - Την Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας Κρήτης, κ. Φωτάκη Κων/νο

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Ηρακλείου ενημερώνει εκ νέου:

1. **Τους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων**, σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία για την ορθή εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και συγκεκριμένα για τα ειδικά μέτρα που αφορούν στη μείωση της χρήσης τους ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές.
2. **Κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη (κάτοικο, επαγγελματία, εργαζόμενο, επισκέπτη)** για τις υποχρεώσεις των επαγγελματιών χρηστών γεωργικών φαρμάκων σχετικά με τους ψεκασμούς που πραγματοποιούν (ενημέρωση κοινού, ψεκαστικά νέφη, αποστάσεις από ειδικές περιοχές).

A. ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΟ ΨΕΚΑΣΤΙΚΟ ΝΕΦΟΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 22 της ΚΥΑ 8197/90920/2013 (ΦΕΚ 1883 Β') «Θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/EK και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος», οπως τροποποιήθηκε και ισχύει, είναι υποχρέωση του επαγγελματία χρήστη γεωργικών φαρμάκων η ελαχιστοποίηση της πιθανότητας δημιουργίας μετακινούμενου ψεκαστικού νέφους και η ελαχιστοποίηση της πιθανότητας έκθεσης ανθρώπων σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.

Ενδεικτικά, ο επαγγελματίας χρήστης γεωργικών φαρμάκων οφείλει να λάβει τα παρακάτω μέτρα:

- ✓ Να διερευνήσει τη δυνατότητα και οικονομικότητα εφαρμογής μη χημικών μεθόδων για την αντιμετώπιση του προβλήματος που υφίσταται στην καλλιέργειά του.
- ✓ Να διερευνήσει τη δυνατότητα και οικονομικότητα διενέργειας της εφαρμογής με ψεκαστικά μέσα που δεν δημιουργούν μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.
- ✓ Ο ψεκασμός να διενεργείται σε μέρες και ώρες που μειώνεται η πιθανότητα έκθεσης ανθρώπων σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος.
- ✓ Τα χρησιμοποιούμενα ακροφύσια του ψεκαστικού μηχανήματος (μπεκ), είτε να είναι ειδικού τύπου που μειώνουν το ψεκαστικό νέφος (drift reduction nozzles), είτε να είναι επαρκώς συντηρημένα και ρυθμισμένα για τη μείωση του μετακινούμενου ψεκαστικού νέφους.
- ✓ Να μην πνέει δυνατός άνεμος κατά τη διάρκεια της εφαρμογής. Σε περίπτωση μεταβολής της έντασης του ανέμου και ειδικά σημαντικής αύξησής του κατά την εφαρμογή, ο ψεκασμός πρέπει να σταματά άμεσα μέχρι τη μείωση της έντασης των ανέμων. Σε περίπτωση διαρκούς μεταβαλλόμενης

έντασης των ανέμων, η έναρξη της εφαρμογής πρέπει να γίνεται αφού πρώτα σταθεροποιηθεί η χαμηλή ένταση των ανέμων. Η διασπορά του φεκαστικού νέφους κατά την εφαρμογή των γεωργικών φαρμάκων επηρεάζεται εκτός από την ένταση του ανέμου και από διαφόρους άλλους παράγοντες, όπως μέγεθος σταγόνας, πίεση φεκαστικού μηχανήματος, μορφή σκευασμάτος, τύπος ακροφυσίου κ.α. Συνεπώς, για να εφαρμόζονται τα γεωργικά φάρμακα πρέπει η ένταση του ανέμου σε συνάρτηση με τους άλλους παράγοντες να είναι τέτοια που να μην προκαλείται ανεπιθύμητη διασπορά του φεκαστικού νέφους.

- ✓ Να ακολουθεί τους Κανόνες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.

Καθώς ο φεκασμός του γεωργικού φαρμάκου ενδέχεται να δημιουργήσει μετακινούμενο φεκαστικό νέφος, ιδίως όταν διενεργείται με φεκαστήρες υψηλής πίεσης (τουρμπίνες), ο επαγγελματίας χρήστης οφείλει να ενημερώνει εγγράφως τους κατοίκους, τους επαγγελματίες, τους εργαζόμενους και τους μόνιμους επισκέπτες της περιοχής όπου ενδέχεται να μετακινηθεί το φεκαστικό νέφος και οι οποίοι ενδέχεται να εκτεθούν σε αυτό, σαράντα οχτώ (48) ώρες πριν από το χρόνο φεκασμού. Όταν μόνο περαστικοί δύναται να εκτεθούν σε μετακινούμενο φεκαστικό νέφος, η ενημέρωση γίνεται πριν από την έναρξη του φεκασμού.

Η ενημέρωση των κατοίκων, των εργαζομένων και των μόνιμων επισκεπτών της περιοχής, οι οποίοι ενδέχεται να εκτεθούν σε μετακινούμενο φεκαστικό νέφος από τον φεκασμό του γεωργικού φαρμάκου, πραγματοποιείται εγγράφως από τον επαγγελματία χρήστη και αφορά:

- α) στον εκτιμώμενο χρόνο έναρξης του φεκασμού,
- β) στη θέση της καλλιέργειας όπου πρόκειται να γίνει ο φεκασμός,
- γ) στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν (εμπορική ονομασία) και
- δ) στη σήμανση τοξικότητας (Χη, Χι, κλπ) που αναγράφεται επί της συσκευασίας καθώς και τις αντίστοιχες φράσεις κινδύνου (π.χ. «Ερεθίζει το αναπνευστικό σύστημα» κ.α.).

Η ενημέρωση των επαγγελματών (ιδίως των μελισσοκόμων, των σαλιγκαροτρόφων και των κτηνοτρόφων) οι οποίοι ενδέχεται να εκτεθούν σε μετακινούμενο φεκαστικό νέφος από τον φεκασμό του γεωργικού φαρμάκου, πραγματοποιείται εγγράφως από τον επαγγελματία χρήστη και αφορά, πέραν των αναφερόμενων στην ενημέρωση του κοινού της προηγούμενης παραγράφου και τις επιδράσεις στη δραστηριότητά τους, που τυχόν αναγράφονται επί της συσκευασίας του φυτοπροστατευτικού προϊόντος, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί.

Όταν πρόκειται να γίνει φεκασμός σε συγκεκριμένο κτήμα πρέπει να χρησιμοποιείται υποχρεωτικά, από τους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων, το έντυπο ενημέρωσης φεκασμών με γεωργικά φάρμακα (επισυνάπτεται στο τέλος της ανακοίνωσης). Σκοπός της χρήσης του εντύπου είναι η ενημέρωση των κατοίκων, των λοιπών επαγγελματών (μελισσοκόμοι, σαλιγκαροτρόφοι και κτηνοτρόφοι), των εργαζομένων και επισκεπτών της περιοχής. Το έντυπο της ενημέρωσης πρέπει να αναρτάται, με ευθύνη του επαγγελματία χρήστη, στις εισόδους κάθε οικήματος ή επαγγελματικού χώρου της περιοχής όπου ενδέχεται να μετακινηθεί το φεκαστικό νέφος, καθώς και σε σταθερά (ιδίως κολώνες) ή σε κινητά σημεία (ιδίως πασσάλους), για την ενημέρωση και των περαστικών από την περιοχή.

B. ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΦΕΚΑΣΜΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Στην με αριθμ. **6669/79087/15-7-2015 (ΦΕΚ 1582 Β')** KYA, που τροποποιεί την αρχική KYA με αριθμ. 8197/90920/22-7-2013 (ΦΕΚ 1883 Β') με θέμα «Θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/EK και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος», εκτός των άλλων, περιγράφονται ορισμένα ειδικά μέτρα για τη μείωση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές.

Συγκεκριμένα για τις ειδικές αυτές περιοχές εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα μέτρα βιολογικού ελέγχου και γεωργικά φάρμακα χαμπλού κινδύνου και καθορίζονται οι ελάχιστες αποστάσεις που πρέπει να τηρούνται μεταξύ ζώνης φεκασμού γεωργικών φαρμάκων και συγκεκριμένης ειδικής περιοχής, οι οποίες φαίνονται στους παρακάτω πίνακες (παλιά και νέα σήμανση επικινδυνότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων).

Στην ίδια KYA αναφέρονται και ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζονται οι αποστάσεις των παρακάτω πινάκων με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην ετικέτα κάθε χρησιμοποιούμενου φυτοπροστατευτικού προϊόντος. Τέτοιες περιπτώσεις είναι:

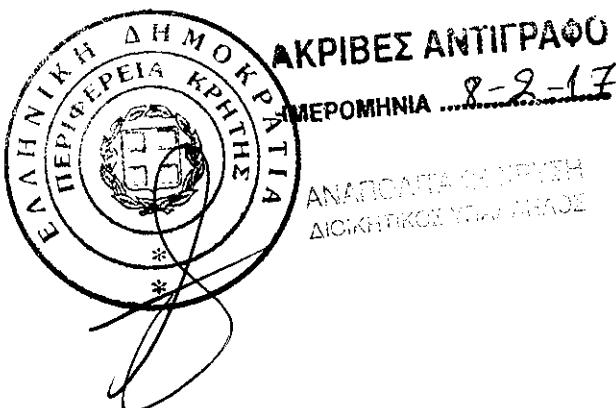
- Σε καλλιέργειες υπό κάλυψη (ιδίως θερμοκήπια), εφόσον κατά τη διάρκεια της εφαρμογής και μέχρι να στεγνώσει το φεκαστικό υγρό τουλάχιστον τα παράθυρα του φεκαζόμενου χώρου που γειτνιάζουν με τους χώρους προστασίας των ανωτέρω πινάκων διατηρούνται κλειστά.
- Σε δολωματικούς φεκασμούς που διενεργούνται υπό την επίβλεψη των αρμοδίων αρχών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

- Σε εφαρμογές φυτοπροστατευτικών προϊόντων εκτός ωραρίου λειτουργίας των εγκαταστάσεων και επιχειρήσεων των χώρων προστασίας των ανωτέρω πινάκων ή κατά τη διάρκεια απουσίας των ανθρώπων από τις κατοικίες όσο διαρκεί η εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- Σε εφαρμογές με ζιζανιοκτόνα και σε περιπτώσεις ψεκασμού άλλων φυτοπροστατευτικών προϊόντων όπου η απόσταση του ακροφυσίου ψεκασμού από το έδαφος είναι μικρότερη των σαράντα εκατοστών (40cm).
- Εφόσον προς την πλευρά γειτνίασης με την ειδική περιοχή υπάρχει συμπαγής σειρά μη ψεκαζόμενης φυτικής βλάστησης (δέντρα ή υψηλοί θάμνοι) ή δίχτυ προστασίας (σκίασης, αντιανεμικά ή αχτιχαλαζικά) που αποτρέπει τη μετακίνηση των σταγονιδίων του ψεκαστικού νέφους.

Επισημαίνουμε στους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων καθώς και σε κάθε ενδιαφερόμενο ότι σύμφωνα με:

- το άρθρο 45§2 του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ 8Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, «στους παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 38 έως 44 του παρόντος επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ»
- το άρθρο 45§3 του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ 8Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, «σε όποιον χρησιμοποιεί γεωργικά φάρμακα χωρίς να τηρεί τα αναγραφόμενα στη συσκευασία ή στην ετικέτα τους, επιβάλλεται πρόστιμο από τριακόσια (300) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ».

Τονίζεται τέλος ότι οι παραγωγοί – χρήστες γεωργικών φαρμάκων πρέπει να χρησιμοποιούν **μόνο τα εγκεκριμένα φυτοφάρμακα για κάθε καλλιέργεια**, ακολουθώντας πιστά τις αναγραφόμενες οδηγίες στην ετικέτα του φαρμάκου ως προς τις δοσολογίες, την εφαρμογή και τα ατομικά μέσα προστασίας και προσέχοντας ιδιαίτερα τις ειδικές σημάνσεις και τις δηλώσεις επικινδυνότητας και προφύλαξης.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΟΥΡΗ ΣΤΡΑΤΟΥΛΑ

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤ' ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΜΕΤΑΞΥ
ΖΩΝΗΣ ΨΕΚΑΣΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ**

Άρθρο 22 της KYA 8197/90920/2013 (ΦΕΚ 1883B) «Θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/EK και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

(ΠΑΛΙΑ ΣΗΜΑΝΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ)*

Χώροι προστασίας	Χρήση εξοπλισμού εφαρμογής με χαμηλή αερομεταφορά του ψεκαστικού νέφους			Εφαρμογή με νεφελοψεκαστήρες με εξαίρεση ηλεκτροστατικούς νεφελοψεκαστήρες
	σκευάσματα με επισήμανση Τ ή T+	σκευάσματα με επισήμανση Xn ή Xi	σκευάσματα χωρίς καμία από τις προηγούμενες επισημάνσεις	
Νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα, παιδικές χαρές, κατασκηνωτικοί χώροι και άλλες εγκαταστάσεις αναψυχής, σχολεία και εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις, δημόσια πάρκα	200 μέτρα	80 μέτρα	20 μέτρα	200 μέτρα
Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, αρχαιολογικούς και τουριστικούς χώρους.	200 μέτρα	80 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	200 μέτρα
Κατοικίες εκτός σχεδίου πόλεως, οικισμού ή ζώνης	50 μέτρα	10 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	50 μέτρα
Κατοικίες εντός σχεδίου πόλεως, εντός οικισμού και εντός ζώνης	200 μέτρα	50 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	80 μέτρα
Χώροι αστικού πρασίνου (πλην πάρκων)	50 μέτρα	10 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	200 μέτρα

* Τα σκευάσματα των γεωργικών φαρμάκων επιτρέπεται να κυκλοφορούν είτε με την παλιά ή με τη νέα σήμανση επικινδυνότητας έως την 1/6/2017. Μετά τη συγκεκριμένη ημερομηνία όλα τα σκευάσματα πρέπει υποχρεωτικά να έχουν τη νέα σήμανση.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤ' ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΜΕΤΑΞΥ
ΖΩΝΗΣ ΨΕΚΑΣΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ**

Άρθρο 22 της KYA 8197/90920/2013 (ΦΕΚ 1883B) «Θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/EK και την προστασία των ανθρώπων και των περιβάλλοντος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

(ΝΕΑ ΣΗΜΑΝΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ)*

Χώροι προστασίας	Χρήση εξοπλισμού εφαρμογής με χαμηλή αερομεταφορά του ψεκαστικού νέφους		Σκευάσματα χωρίς κανένα από τα προηγούμενα εικονογράμματα	Εφαρμογή με νεφελοψεκαστήρες με εξαίρεση ηλεκτροστατικούς νεφελοψεκαστήρες
	Σκευάσματα με εικονόγραμμα κινδύνου	Σκευάσματα με εικονόγραμμα κινδύνου		
	 ή 			
Νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα, παιδικές χαρές, κατασκηνωτικοί χώροι και όλες οι γκαταστάσεις αναψυχής, σχολεία και εκπαιδευτήρια, αθλητικές γκαταστάσεις, δημόσια πάρκα	200 μέτρα	80 μέτρα	20 μέτρα	200 μέτρα
Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, αρχαιολογικούς και τουριστικούς χώρους.	200 μέτρα	80 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	200 μέτρα
Κατοικίες εκτός σχεδίου πόλεως, οικισμού ή ζώνης	50 μέτρα	10 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	50 μέτρα
Κατοικίες εντός σχεδίου πόλεως, εντός οικισμού και εντός ζώνης	200 μέτρα	50 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	80 μέτρα
Χώροι αστικού πρασίνου (πλην πάρκων)	50 μέτρα	10 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	200 μέτρα

* Τα σκευάσματα των γεωργικών φαρμάκων επιτρέπεται να κυκλοφορούν είτε με την παλιά ή με τη νέα σήμανση επικινδυνότητας έως την 1/6/2017. Μετά τη συγκεκριμένη ημερομηνία όλα τα σκευάσματα πρέπει υποχρεωτικά να έχουν τη νέα σήμανση.

Έντυπο ενημέρωσης για τη διενέργεια ψεκασμών με γεωργικά φάρμακα
Warning for pesticide spray application

ΠΡΟΣΟΧΗ

WARNING

Στο αναφερόμενο κτήμα πρόκειται να γίνει ψεκασμός με γεωργικό φάρμακο
Pesticide is going to be sprayed in this field

Ο ψεκασμός θα γίνει στις Spray application is going to be made on:	(Γράψτε την ημερομηνία που εκπρέπει να κανετε την εφαρμογή του γεωργικού φαρμάκου, π.χ. 19 Σεπτεμβρίου 2013)
και ώρα Application time	(γράψτε την ώρα που εκπρέπει να κανετε την εφαρμογή του γεωργικού φαρμάκου, π.χ. πως πλόντεμα, 5:00 πμ κλπ.)
Θέση καλλιέργειας όπου θα γίνει η εφαρμογή: Place of field going to be sprayed:	(γράψτε τη θέση της καλλιέργειας)
Γεωργικό φάρμακο που θα εφαρμοστεί: Pesticide going to be applied:	(γράψτε το εμπορικό άνωνα του γεωργικού φαρμάκου, όπως αναφέρεται στην ετικέτα του)
Σήμανση τοξικότητας / Φράσεις κινδύνου: Toxicity symbol / Hazard phrases:	(γράψτε τα όπις αναφέρονται στην ετικέτα, πχ. Ερεθιστικό Ερεθίζει τα αναπνευστικά ούστημα)
Ειδικές προφυλάξεις Special precautions	(γράψτε τις ειδικές προφυλάξεις στην ετικέτα, πχ. Ερεθιστικό Ερεθίζει τα αναπνευστικά ούστημα)

**ΜΗΝ ΕΙΣΕΡΧΕΣΤΕ
ΣΤΟΝ ΑΓΡΟ**
DO NOT ENTER THE FIELD